

Karlshamns kommuns riktlinjer för

- servering av alkohol**
- försäljning av folköl, tobak och receptfria läkemedel**

Riktlinjerna är antagna av Kommunfullmäktige 2012-12-05, reviderade i Kommunstyrelsen 2014-10-21 samt 2017-03-28.

Innehåll

1.	Inledning	s. 3
2.	Karlshamns kommuns riktlinjer för alkoholservering	s. 3
2.1	Handläggningstider.....	s. 3
2.2	Ansökningsavgift.....	s. 4
2.3	Kunskapsprov.....	s. 4
2.4	Serveringsansvarig personal.....	s. 4
2.5	Serveringstider.....	s. 5
2.6	Alkoholpolitiska olägenheter.....	s. 5
2.7	Uteserveringens utformning.....	s. 5
2.8	Tillfälligt tillstånd till allmänheten.....	s. 6
3.	Kommunens tillsynsverksamhet	s. 6

1. Inledning

Kommunen är som Tillstånds- och tillsynsmyndighet ansvarig för att se till att restaurangnäringen lever upp till alkohol- och tobakslagens regler, särskilt när det gäller att undvika att underåriga får tillgång till alkohol och även tobak. Tydliga riktlinjer är en del av detta ansvar som ska utgöra ett komplement till gällande lagstiftning. Som grund för bedömning och tolkning av alkohol- och tobakslagen följer Karlshamns kommun Folkhälsomyndighetens rekommendationer om hur de olika bestämmelserna ska tillämpas.

I Karlshamns kommun är Kommunstyrelsen ansvarig för tillstånds- och tillsynsfrågorna. Tillstånds- och tillsynsärenden handläggs av kommunens alkoholhandläggare.

2. Karlshamns kommuns riktlinjer för alkoholservering

Alkoholservering ska ingå i ett seriöst sammanhang. Särskild måttfullhet ska iakttas vid ansökningar om serveringstillstånd i samband med idrottsevenemang och tillställningar som främst riktar sig till ungdomar. Verksamheter som sexklubbar, arrangemang eller uppträden med naket inslag, till exempel striptease beviljas inget serveringstillstånd. Detsamma gäller för drogliberala rörelser. Detta med anledning av att kommunen inte vill gynna sådana verksamheter genom att möjliggöra vinster från alkoholservering.

Det är tillståndshavaren som ansvarar för att ingen diskriminering sker på eller i omedelbar anslutning till serveringsstället. Diskriminering på grund av kön, sexuell läggning, funktionsnedsättning, nationellt eller etniskt ursprung eller könsöverskridande identitet kan vid en fällande dom leda till återkallelse av serveringstillstånd. Karlshamns kommun ska arbeta för att motverka olaga diskriminering i samband med restaurangbesök och med detta förhindra att någon blir särbehandlad och exempelvis nekas inträde till restauranger. Karlshamns kommun ska dessutom, tillsammans med tillståndshavarna, arbeta aktivt för att förebygga och förhindra att gäster blir sexuellt ofredade på restaurangerna i kommunen.

Vid servering av alkoholdrycker ska serveringspersonal se till att måttfullhet iakttas och att störning på grund av oordning eller onykterhet undviks. Det är inte förenligt med alkohollagens krav på återhållsam alkoholservering enligt 8 kap 20 §, att servera helflaskor med spritdrycker, ölhinkar, öltunnor, shotbrickor, drinkvagn eller liknande. Om till exempel hela flaskor med spritdrycker förekommer får denna dryck endast serveras genom bordsservering, dvs. att serveringspersonalen serverar drycken i gästernas glas och lämnar inte kvar flaskan på bordet. Alternativt att personal ständigt finns på plats intill sällskapet för att överblicka alkoholförtäringen.

2.1 Handläggningstider

Ansökan om serveringstillstånd görs på en särskilt utformad ansökningsblankett vilken kan hämtas hos eller rekvireras från Tillstånds- och tillsynsenheten. Ansökningsblanketter finns även tillgängliga på kommunens hemsida. Till ansökan ska bifogas de handlingar som efterfrågas. Ett tillståndsärende kan inte avgöras förrän ansökan är komplett och ansökningsavgiften är betald. Det är sökandens ansvar att se till att handlingarna är fullständiga. Om det är nödvändigt på grund av utredningen av ärendet får handläggningstiden förlängas med högst fyra månader. Kommunen ska informera sökande

om skälen för att handläggningstiden förlängs innan den ursprungliga tidsfristen har gått ut.

TYP AV ANSÖKAN	HANDLÄGGNINGSTID
Ansökan om nytt stadigvarande serveringstillstånd	6 veckor
Förändring av befintligt serveringstillstånd, till exempel utökad tid eller utvidgad yta	6 veckor
Tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten, exempelvis under festivaler, vid pausservering och vid provsmakning	6 veckor
Ansökan om tillfälligt serveringstillstånd för slutet sällskap	10 arbetsdagar
Servering till allmänheten för gemensamt serveringutrymme	6 veckor
Trafikservering	6 veckor

2.2 Ansökningsavgift

Enligt 8 kap. 10 § alkohollagen ska en ansökan om serveringstillstånd göras skriftligen. Kommunen får ta ut avgift för prövningen enligt de grunder som beslutas av Kommunfullmäktige.

Ansökningsavgiften faktureras sökande och ska betalas innan serveringstillstånd kan beviljas. Avgiften återbetalas inte i de fall då en ansökan avslås. Uppgifter om ansöknings- och tillsynsavgifter går att hitta på kommunens hemsida.

2.3 Kunskapsprov

Karlshamns kommun ska använda sig av prov framtagna av Folkhälsomyndigheten för prövning av sökandes kunskaper i alkohollagstiftningen. Provet är digitalt med flervalsfrågor där sökande har flera olika givna svarsalternativ.

Testet genomförs efter tidsbeställning. Särskild avgift utgår för genomförandet av provet. Sökande ska alltid kunna visa upp en giltig legitimation i samband med avläggandet av kunskapsprovet.

2.4 Serveringsansvarig personal

Karlshamns kommun ser gärna att anmäld serveringsansvarig personal ska ha genomgått utbildningen Ansvarsfull alkoholservice eller motsvarande. I samarbete med Länsstyrelsen i Blekinge, Polismyndigheten och Blekinge läns kommuner erbjuds utbildning i Ansvarsfull alkoholservice (AAS) vid två tillfällen varje år. Detta är en kurs som vänder sig till tillståndshavare och serveringspersonal i hela Blekinge.

2.5 Serveringstider

Normal serveringstid i Karlshamns kommun är mellan klockan 11.00 och 01.00. Efter särskild prövning kan serveringstid till klockan 02.00 medges, då skickas bland annat

remiss till Polismyndighet och Miljöförbund för att kontrollera att inga olägenheter med den senare ansökta serveringstiden förekommer.

2.6 Alkoholpolitiska olägenheter

Enligt alkohollagens 8 kap 17 § kan serveringstillstånd vägras om serveringen kan befaras medföra olägenheter ur alkoholpolitisk synvinkel. Med alkoholpolitiska olägenheter avses att en etablering av en restaurang med serveringstillstånd eller utökad rätt till servering för en befintlig restaurang riskerar att medföra problem för samhället. Problemen kan vara av social, alkoholpolitisk eller ordningsmässig art. Kommunen måste alltid bedöma om serveringen kan befaras medföra olägenheter i fråga om ordning och nykterhet eller särskild risk för människors hälsa. Exempel på alkoholpolitiska olägenheter kan vara:

1. De fall där Polismyndigheten avstyrker ansökan med hänvisning till ordningsproblem på serveringsstället eller i dess närmaste omgivning.
2. De fall där Miljöförbundet avstyrker ansökan med hänvisning till att närboende utsätts eller riskerar att utsättas för bullerstörningar från serveringsstället.
3. De fall där kommunen har kännedom om missförhållanden på serveringsstället eller angående tillståndshavaren/sökandens personliga och/eller ekonomiska lämplighet.
4. Serveringstillstånd ska inte heller medges till sexklubbar, arrangemang eller uppträden med naket inslag, till exempel striptease eller till uttalat drogliberala rörelser.
5. Ansökningar i områden där nya/ytterligare serveringstillstånd kan befaras orsaka alkoholpolitiska olägenheter. Kommunen ska särskilt beakta närhet till idrottsplatser, skolor och annan verksamhet som berör barn och ungdom.
6. Ansökningar som avser alkoholserving i och/eller i närheten av idrottsanläggningar ska särskilt beaktas. Alkoholserving till idrottspublik på läktare tillåts inte. Om serveringstillstånd ska komma ifråga ska en restaurang finnas i en avgränsad del av idrottsanläggningen.

Om en eller flera av ovanstående faktorer föreligger kan serveringstillstånd vägras även om alkohollagens övriga krav är uppfyllda.

2.7 Uteserveringens utformning

Serveringstillstånd kan beviljas för uteservering då den är anlagd i direkt anslutning till befintligt serveringsställe med serveringstillstånd. Uteserveringen ska vara ett klart avgränsat område och serveringspersonal ska kunna överblicka området för att kunna upprätthålla en tillfredsställande tillsyn över serveringsytan. Avgränsningen ska vara utformad i enighet med Karlshamns kommuns ”Råd och anvisningar för uteserveringar” som går att finna på kommunens hemsida. Serveringstillstånd kan beviljas med villkor om bordsservering i de fall det anses nödvändigt med hänsyn tagen till överblickbarheten på serveringsområdet.

Markupplåtelse ska ha beviljats av kommunen eller privat värd, för gatumark krävs även Polismyndighetens tillstånd. Kommunen ska även ha meddelat bygglov för uteserveringen.

Serveringstiden på uteserveringar följer den serveringstid som gäller inomhus. Om alkoholpolitiska olägenheter i form av ordningsstörningar uppstår kan serveringstiden för uteserveringen begränsas.

2.8 Tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten

Tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten kan beviljas för servering vid evenemang som vänder sig till allmänheten, vid pausservering och provsmakning. Servering av spritdrycker till allmänheten bör inte beviljas i samband med festivaler och liknande tillställningar med undantag av servering till slutna sällskap inom ramen för arrangemanget.

Vid tillfällig servering till allmänheten kan villkor om särredovisning av all försäljning av mat, dryck samt såld volym av alkoholdrycker meddelas. Denna redovisning ska ske på en särskilt utformad blankett för restaurangrapport.

3. Kommunens tillsynsverksamhet

Kommunen har enligt alkohollagen 9 kapitel 2,3 §§ tillsynsansvar för de ytor där servering samt marknadsföring av alkoholhaltiga drycker förekommer. För att tillämpa denna bestämmelse arbetar Karlshamns kommun med tre tillsynsformer:

Förebyggande tillsyn är inriktat på upplysning och utbildning, exempelvis undervisning i Ansvarsfull alkoholservice som kommunen erbjuder vid två tillfällen varje år. Karlshamns kommun ingår dessutom i nätverksgruppen Glasklart som är en samverkan mellan Blekinges krogar och myndigheter. Till den förebyggande tillsynen inkluderas även den skriftliga information som kommunen kontinuerligt skickar ut till tillståndshavarna via e-post.

Karlshamns kommun genomför dessutom en *inre tillsyn* vid ansökan om serveringstillstånd. Detta sker på ett administrativt plan i form av remisser och underrättelser från myndigheter som Polisen, Räddningstjänsten, Miljöförbundet och Skatteverket. Detta är en granskning som genomförs för att kontrollera om den sökande uppfyller alkohollagens krav på personlig och ekonomisk lämplighet. Kraven på personlig och ekonomisk lämplighet kvarstår även efter det att tillstånd har beviljats, vilket gör att kommunen även fortlöpande granskar befintliga tillståndshavare. Till den inre tillsynen räknas också en kontinuerlig bevakning av serveringsställets marknadsföring av alkoholdrycker i annonser, sociala medier och dylikt.

När kommunens handläggare och/eller inspektör kommer på besök för att kontrollera att serveringsställets verksamhet bedrivs i enighet med alkohollagens bestämmelser genomförs en *yttre tillsyn*. Vid dessa tillsyner har handläggare och/eller inspektör rätt till tillträde till lokaler och rätt att ta del av bokföring och andra handlingar som berör verksamheten. En skriftlig dokumentation, en tillsynsrapport, ska upprättas vid varje tillsynstillfälle för att sammanfatta besöket. Denna rapport diarieförs och skickas sedan till berörd tillståndshavare. *Samordnad tillsyn* kan också ske, vilket innebär att kommunen tillsammans med andra myndigheter som Polisen, Skatteverket, Miljöförbundet, Tullverket, Länsstyrelsen och/eller Räddningstjänsten gör en gemensam tillsyn på serveringsstället.

Antalet tillsynsbesök varierar beroende på vilken typ av verksamhet som restaurangen bedriver. Ett nöjesställe får fler besök än vad en mer renodlad restaurang får. Detta eftersom en mer ungdomlig publik ofta rör sig på nattklubbar och barer. Dessa verksamheter har också ofta en större omsättning av alkoholdrycker.

Förvaltningen upprättar i början av varje år en tillsynsplan som omfattar kommunens samtliga serveringstillstånd till allmänheten. Efter upprättandet fastställs planen av Kommunstyrelsen som också vid varje årsskifte delges uppgifter om utfört tillsynsarbete.

I Karlshamns kommun är det även Kommunstyrelsen som ansvarar för den omedelbara tillsynen över bestämmelserna om försäljning/servering av tobak, folköl samt receptfria läkemedel. Tillsynen utövas av handläggare och/eller inspektör vid kommunledningsförvaltningen som ska hålla register över försäljnings-/serveringsställen uppdaterade, ta emot anmälningar samt handlägga sanktionsärenden. Kommunens tillsyn över detaljhandeln med tobak, folköl och receptfria läkemedel ska så långt möjligt samordnas. Varje anmält försäljnings-/serveringsställe ska få minst ett årligt tillsynsbesök. Varje besök ska dokumenteras i form av en tillsynsrapport som diarieförs och skickas till försäljnings-/serveringsställets ägare.

Kommunen ska årligen upprätta tillsynsplaner, både över serveringsställena samt detaljhandlarna, som beskriver det planerade tillsynsarbetet och som fastställs av Kommunstyrelsen. Dessa tillsynsplaner ska årligen återrapporteras till Kommunstyrelsen för redogörelse av det utförda tillsynsarbetet.